

twee werelden

Jaloezie en kanker

Ivan Wolffers is arts, wetenschapper en schrijver. Zijn ziekte, prostaatkanker, heeft zijn werk- en levenslust niet getemperd, wel zijn inzicht vergroot in de relatie tussen arts en patiënt: een wereld van verschil.

beeld: De Beeldredactie,
Erik van 't Woud

Wie schrijft roept niet uitsluitend applaus op en een negatieve reactie blijft soms lang hangen. Bij mij wel in elk geval. En zeker als de reactie van een jeugdvriend komt die ik al bijna zestig jaar ken. Mijn oudste herinnering aan hem is dat hij op weg naar de lagere school naast me loopt en met de blokfluit in zijn viltten foedraal af en toe op mijn hoofd slaat. Ik wilde te graag zijn vriend zijn om daarover boos te worden. Er waren lange perioden in ons leven dat we elkaar nauwelijks ontmoetten, maar naarmate we ouder werden zagen we elkaar een paar keer per jaar. Hij schrok erg toen ik prostaatkanker kreeg en liet zich sindsdien regelmatig testen.

In december jongstleden belde hij me op en vertelde dat bij hem ook prostaatkanker was vastgesteld en dat het in Gronau verwijderd was. Het leek of we ineens familie van elkaar werden: twee vrienden met allebei die kanker.

De volgende dag fietste ik naar zijn huis om hem een hart onder de riem te steken. Hij vertelde enthousiast over de kliniek en de behandeling. Resoluut had hij andere behandelingen terzijde geschoven: weg met die prostaat.

Het was niet voor het eerst dat ik over de kliniek hoorde en omdat ik al tien jaar wekelijks over prostaatkanker schrijf, is me regelmatig gevraagd wat ik van de kliniek in Gronau vind. Over Gronau had ik geen mening, maar wel weet ik dat het niet uitmaakt welke behandeling je bij gelokaliseerde prostaatkanker ondergaat, als het maar wordt aangepakt. Dat wordt nog eens bevestigd door onderzoek dat op 31 januari 2013 in NEJM stond. Dus of je nu in Gronau of in Nijmegen geschoren wordt, je moet even stilzitten. Ik werd nu nieuwsgierig, bekeek de website van de kliniek en zocht naar ervaringen van Nederlandse patiënten. Een lichte ergernis over de manier waarop de kliniek zich profileert bekreep me. En toen ik drie weken later mijn column moest schrijven, deed ik dat over de marketingstijl van de kliniek en gebruikte de ervaring van een anonieme vriend als aanleiding. Ik liet me niet uit over de kwaliteit van de kliniek en schreef dat als je geopereerd moet worden, je naar de mensen

met de meeste ervaring moet gaan. Als iemand in Gronau zeshonderd van die ingrepen heeft verricht, dan maak je vermoedelijk een juiste keuze.

Mijn vriend werd boos over die column. Hij vroeg of ik als vriend of journalist bij hem op bezoek was gekomen. En of ik soms jaloers was. Dat laatste wist ik niet. Ik moest erover nadenken. Het zou best kunnen... Toen tien jaar geleden bij mij kanker werd ontdekt, was het al door het kapsel heen en opereren was een gepasseerd station. Verder ben ik nooit journalist geweest, wel een schrijver en mijn leven lang al verwerk ik alles via mijn pen.

Twee weken geleden moest ik ergens een lezing geven. Een dame kwam na afloop naar me toe. Ze vroeg: 'Weet u nog dat ik u schreef over dat slechtnieuwsgesprek toen mijn man prostaatkanker bleek te hebben, en hoe boos we op de arts waren? U heeft gelijk gehad. De eerste maanden zijn het ergst. Daarna went het.' Als vriend had ik juist dat moeten beseffen. Zo'n ironische column waarin ik schrijf over hoe het Prostate Center Europe in Gronau zichzelf verkoopt, de kliniek waar hij net behandeld is en waarover hij geestdriftig heeft verteld, gaf hem het gevoel dat ik hem persoonlijk belachelijk maakte. Maar dat is zeker niet zo. En ik kan hem inmiddels verzekeren dat ik de column niet schreef uit jaloezie. Evenmin trouwens uit wraak vanwege die klappen met zijn blokfluit.

Of je nu in Gronau of Nijmegen geschoren wordt, je moet even stilzitten